

Dative explanation, textbook p. 125 + verbs with dative (p. 126)

also IS material: [link](#)

Verba používaná s dativem (slovesa používaná se třetím pádem) • Verbs used

dávat/dát to give + 2 nd OB	rozumět/porozumět to understand
děkovat/poděkovat to thank	říkat/říct to say
kupovat/koupit to buy	smát se/zasmát se to laugh
omlouvat se/omluvit se to apologize	telefonovat/zatelefonovat to phone
pomáhat/pomocť to help	volat/zavolat to call (on the phone)
posílat/poslat to send	vyřizovat/vyřídít vzkaz to give a message
radit/poradit to advise	vysvětlovat/vysvětlit to explain

For more about the verbs used with the dative, see p. 217.

Work in groups: ask the KOMU questions. Answer them using dative. Textbook, p. 126/6

6. Ptejte se a reagujte.

Komu

- nejčastěji telefonujete?
- dáváte dárky?
- pomáháte?
- radíte?
- něco vysvětľujete?
- někdy nerozumíte?

tatínkovi | bratrovi | dědečkovi
 manželovi | kamarádovi | kolegovi
 přáteli | učiteli
 mamince | sestře | babičce
 manželce | kamarádce | učitelce
 přítelkyni | kolegyni

you → ME

Talk about the family and their gifts (fill the gaps with your ideas): 126/8

- Eva (subject = nominative) dá (verb) knihu (1st object = accusative) mamince (2nd object = dative).

8. Co dají Eva, její sestra Alena, její bratr David a Alenin manžel Michal mamince, tatínkovi, babičce a Petrovi? Procvičujte sloveso dáť s dativem. Ptejte se a reagujte podle modelu. Část A je tady, část B najdete v Klíči.

Například: Co dá David mamince?

	maminka	tatínek	babička	Petr
Eva	knihu o Praze	sluchátka		mobíl
David			hrnek na kávu	
Alena	svetr	přehrávač MP3	kalendář	
Michal				detektivka

S = NOM DAT DÁRKY AC

typický dárek: pivo, víno, peníze, telefon, PS5; „měkký dárek“ (soft gift): ponožky (socks), spodní prádlo (underwear), bunda (jacket); kosmetika (parfém, sprchový gel);

Prepositions with dative (p. 127)

Prepozice s dativem (předložky se třetím pádem) • Prepositions with the dative

The highlighted words in bold in the text are prepositions which take the dative.

- díky thanks to
- k/ke to, towards
- kvůli because of
- proti against
- naproti opposite

PROTESTOVAT

Memorize the model sentence with the patterns: Jdu k **doktorovi**, k obchodu, ke **škole**, k **restauraci** a ke **kinu**.

127/4 – Fill in the preposition

4. Doplňte věty. Použijte prepozice díky, k/ke, kvůli a proti.

- **DÍKY** našemu doktorovi jsem zdravý.
- Jdu **K** doktorovi.
- **KVŮLI** špatnému počasí nemůžeme jet výlet.
- V červenci jedeme **K** moři.
- Demonstranti protestují **PROTI** politice vlády.
- Alena jde **K** holiči.
- Jedeš na návštěvu **KE** kamarádovi?
- **DÍKY** kamarádce jsem dodělala školu.
- Co máme dneska **K** obědu (= na oběd)?
- Nemůžeme nikam jet **KVŮLI** psovi. Nemáme ho kam dát.

KVĚ
K + K

B | Dative in medicine.

1 Transform according to the example.

KDO to říká = who says it (kdo = nominative)	Fráze	Transformace. KOMU (whom = KDO in dative)?
1. Lukáš	Motá se mi hlava.	Lukášovi se motá <u>hlava</u> .
2. Jana	Je mi na zvracení.	JANĚ je na zvracení.
3. Martin	Je mi špatně.	MARTINOVI je špatně.
4. Ivana	Je mi nevolno.	IVANĚ je nevolno.
5. Linda	Zvedá se mi žaludek.	LINDĚ se zvedá žaludek.
6. Renata	Buší mi srdce.	RENATĚ buší srdce.
7. pacient	Je mi zima.	PACIENTOVI je zima.
8. pacientka	Je mi horko.	PACIENTCE je horko.
9. kamarád	Doktor se mi díval do krku.	Doktor se díval KAMARÁDOVI do krku.
10. manželka	Sestra mi vzala krev.	Sestra vzala MANŽELCE krev.
11. přítelkyně	Student mi přinesl oběd.	Student přinesl PŘÍTELKYNĚ oběd.
12. přítel	Studentka mi podala brýle.	Studentka podala PŘÍTELI brýle.
13. babička	Lékařka mi předepsala antibiotika.	Lékařka předepsala BABIČCE ATB.
14. dědeček	Sestra mi měřila teplotu.	Sestra měřila DĚDEČKOVI teplotu.
15. tatínek	Sestra mi pomohla s hygienou.	Sestra pomohla TATÍNKOVI s hygienou
16. maminka	Sestra mi dala náplast.	Sestra dala MAMINCE náplast.
17. sestra	Sestra mi umyla záda.	Sestra umyla SESTŘE záda.
18. pan profesor	Sestra mi vyměnila prostěradlo.	Sestra vyměnila PANU PROFESOROVI prostěradlo.
19. pan Novák	Student mi měřil tlak.	Student měřil PANU NOVÁKOVI tlak.
20. paní Nováková	Sestra mi dala léky.	Sestra dala PANÍ NOVÁKOVÉ léky.
21. profesor Petr	Doktor mi řekl prognózu.	Doktor řekl PROFESORU PETROVI prognózu.

Make dative forms.

- Autobus jede k **HOTELU** (hotel) Grand.
- Udělal se mi lépe díky **ČAJI** (čaj).
- Nerozumím **POLITICE** (politika).
- Nejdu do školy kvůli **NEMOCI** (nemoc).
- Už jsi zavola **BABIČCE** (babička)?

6. Rozuměl jsi **UČITELI** (učitel)?
7. **EMILOVI** (Emil) je 37 let a jeho **MANŽELCE** (manželka) je 35.
8. **JANĚ** (Jana) se líbí filmy od Kubricka, ale **TOMÁŠOVI** (Tomáš) ne.
9. Kdy pošleš ten email **PROFESORCE** (profesorka)?
10. Můžete přijet autem až ke **ŠKOLE** (škola).
11. Díky **TATÍNKOVI** (tatínek) můžu hodně cestovat.
12. Co si dáte k **JÍDLU** (jídlo)?

Fill in the dative preposition

1. Když jsem nemocný, musím jít **K** doktorovi.
2. Moc piju, mám potíže **KVŮLI** alkoholu.
3. **DÍKY** rychlé pomoci je pacient v pořádku.
4. Bydlím **NAPROTI** Baru, který neexistuje.
5. V kolik hodin jsi přišel **K** Petrovi?
6. Včera byla demonstrace **PROTI** komunismu.
7. Necítím se dobře **KVŮLI** chřipce.
8. Máte léky **PROTI** bolesti?
9. Na Bláhovce mají **K** jídlu jenom vepřové koleno. < Co si dáte k jídlu?
10. **DÍKY** babičce jsem si mohl koupit nové auto.
11. Co máš **PROTI** Petrovi? – Je to arogantní psychopat.
12. Přišel jsem pozdě **KVŮLI** zácpě na Mendlově náměstí.